

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ГЕОДЕЗІЇ, ЗЕМЛЕУСТРОЮ ТА ГЕОІНФОРМАТИКИ

Крильо Ігор Васильович

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**Встановлення меж земельної ділянки оздоровчого призначення -
підстави та особливості наприкладі санаторію «Скалка»**

193 «Землеустрій та кадастр»

Ужгород – 2021

Реєстрація _____

(номер)

«_____» _____ 2021 р. _____

(підпис лаборанта кафедри) (прізвище, ініціали)

Кваліфікаційна робота допущена до захисту

Завідувач кафедри геодезії, землеустрою та геоінформатики

_____ к.н.з.д.у., доц. Пересоляк В.Ю.

(підпис)

«_____» _____ 2021 р.

Рецензент _____ Свида А.В.

(підпис) (прізвище, ініціали)

(науковий ступінь, вчене звання)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ ТА КАДАСТРУ

Реєстрац.№ _____

На правах рукопису
УДК 528.4:332.3:725.515(477.87):614
«Допущено до захисту»
Зав. кафедрою: доц. Пересоляк В.Ю.

/дата, підпис, ПП/

Пояснювальна записка

до кваліфікаційної роботи ОКР «Бакалавр»

на тему

Встановлення меж земельної ділянки оздоровчого призначення -

підстави та особливості наприкладі санаторію «Скалка»

виконав студент ІV курсу

напряму підготовки 193 «Землеустрій та кадастр»

Студент Крильо І.В.

Керівник Марухнич Т.Б.

Рецензент Свида А.В.

Ужгород – 2021

ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Факультет географічний
Кафедра геодезії, землеустрою та геоінформатики
Освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр
Спеціальність 193 «Землеустрій та кадастр»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

землепорядкування та кадастру

_____ доц. Пересоляк В.Ю.

«__» _____ 2021 року

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Крильо Ігор Васильович
(прізвище, імя, по батькові)

Тема проекту (роботи): Встановлення меж

земельної ділянки оздоровчого призначення - підстави та особливості

наприклад санаторію «Скалка»

Керівник роботи: старший викладач Марухнич Т.Б.

(посада прізвище та ініціал керівника роботи)

затверджені розпорядженням вищого навчального закладу № _____ від

«__» _____ 2021 р.

1. Строк подання студентом роботи _____

2. Вихідні дані роботи: _____ нормативно-правові акти _____ та

документи щодо регулювання земельних відносин _____ на землях

оздоровчого, лісогосподарського призначення та водного фонду,

матеріали Державного земельного кадастру, ортофотоплани,

правостановлюючі документи на земельну ділянку та нерухоме майно

ДВНЗ «УжНУ» .

3. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які необхідно розробити):

3.1. Аналіз нормативно-правових актів щодо правового регулювання земельних відносин при організації земель оздоровчого, лісогосподарського призначення та водного фонду.

3.2. Фізико-географічна характеристика району по об'єкту оздоровчого призначення.

3.3.

Висвітлення процесу складання технічної документації щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) державної форми власності та внесення відповідних відомостей до ДЗК України.

3.4. Розкриття економіку та організацію землевпорядних робіт.

3.5. Нормативно-правове регулювання охорони праці, техніки безпеки при топографо-вишукувальних та камеральних роботах.

Робота має містити: анотацію, вступ, висновок. Список використаних джерел повинен відповідати посиланням у роботі. Додатки (План меж земельної ділянки, перелік обмежень у використанні земельної ділянки і наявні земельні сервітути та інші).

4. Перелік графічного матеріалу (з точним значенням об'єктів зображень):

- Схема розміщення земельної ділянки;
- План зовнішніх меж землекористування ;
- Кадастровий план земельної ділянки .

Консультанти з розділів дипломного проекту:

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Розділ 1. Нормативно-правові акти, які впливають на використання земель оздоровчого призначення	ст. викл. Марухнич Т.Б.		

Розділ 2. Фізико-географічні особливості розташування санаторію «Скалка»	ст. викл. Марухнич Т.Б.		
Розділ 3. Підставивнесення відомостей до ДЗК щодо земельної ділянки, яка перебуває в постійному користуванні	ст. викл. Марухнич Т.Б.		
Розділ 4. Економіка і організація землевпорядних робіт	ст. викл. Марухнич Т.Б.		
Розділ 5. Охорона праці	ст. викл. Марухнич Т.Б.		

Дата видачі завдання: «__» _____ 2021 р.

Календарний план

№	Назва етапів виконання роботи	Термін виконання етапів роботи	Підпис керівника
1	Вивчення нормативно-правової бази	Лютий-березень	
2	Збір вихідних даних	Лютий-березень	
3	Написання розділу 1	Лютий-березень	
4	Написання розділу 2	Березень-квітень	
5	Робота над розділом 3	Березень-квітень	
6	Написання 4 розділу	Квітень-травень	
7	Написання розділу 5	Квітень-травень	

Студент

Крильо І.В.

Керівник проекту

ст. викл. Марухнич Т.Б.

АНОТАЦІЯ

Крильо І.В. Встановлення меж земельної ділянки оздоровчого призначення - підстави та особливості на прикладі санаторію «Скалка»

В кваліфікаційній роботі розкривається питання про земельну ділянку, право на яку посвідчено постійним користування та відомості щодо якої не внесено до Державного земельного кадастру та Державного реєстру прав. Основна частина даного проєкту і присвячена етапу вирішенню вищезгаданого питання і відповідно на підставі чого воно вноситься. Автор розглядає чинне нормативно-правове законодавство та його вплив на земельпорядні процеси встановлення меж земельної ділянки оздоровчого призначення на прикладі санаторію-профілакторію «Скалка».

Ключові слова: внесення відомостей, технічна документація із землеустрою, встановлення (відновлення) меж, постійне користування, оздоровче призначення.

ANNOTATION

Krylyo I.V. Installation of an inter-land plot for health purposes - connection and features on the example of the Skalka sanatorium

The qualification work reveals the issue of land, the right to which is certified for permanent use and information on which is not included in the State Land Cadastre and the State Register of Rights. The main part of this project is devoted to the stage of solving the above issue and, accordingly, on the basis of which it is made. The author considers the current legal legislation and its impact on land management processes of establishing the boundaries of the land plot for health purposes on the example of the sanatorium Skalka.

Key words: entering information, technical documentation on land management, establishment (restoration) of borders, permanent use, health-improving purpose.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	11
РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ.....	13
1.1. Поняття землі та її цільового призначення.....	13
1.2. Землі оздоровчого призначення, особливості та об'єкти.....	15
1.3. Особливості земель лісогосподарського призначення та земель водного фонду.....	19
1.4. Право постійного користування.....	20
РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТА.....	23
2.1. Фізико-географічна характеристика населеного пункту.....	23
2.2. Рельєф території	24
2.3. Характеристика ґрунтового покриву.....	25
2.4. Кліматичні умови.....	25
2.5. Температурний режим.....	27
РОЗДІЛ 3. ВСТАНОВЛЕННЯ МЕЖ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ ОЗДОРОВЧОГО ПРИЗНАЧЕННЯ.....	29
3.1. Встановлення меж земельної ділянки оздоровчого призначення...29	
3.2. Закріплення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) межовими знаками.....	33
РОЗДІЛ 4. ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ РОБІТ.....	37
4.1. Планування виробництва.....	37
4.2. Значення, види і зміст робіт.....	38
4.3. Планування і організація землевпорядних робіт.....	42

РОЗДІЛ 5.ОХОРОНА ПРАЦІ.....	47
5.1. Загальні положення щодо охорони праці.....	47
5.2. Техніка безпеки при геодезичних роботах.....	50
ВИСНОВКИ.....	53
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	54
ДОДАТКИ.....	57

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ

Ч.1	(Частина 1)
Ст.19	(Стаття 19)
П. 1.4	(Пункт 1.4)
ЗУ	(Закон України)
ЗКУ	(Земельний кодекс України)
ВКУ	(Водний кодекс України)
Держкомзем	(Державний комітет України із земельних ресурсів)
ВРУ	(Верховна Рада України)
КМУ	(Кабінет Міністрів України)
ЦКУ	(Цивільний кодекс України)
ФАП	(Фельдшерсько-акушерський пункт)
ЦДА	(Центр дії атмосфери)
р. Уж	(річка Уж)
смт. В. Березний	(селище міського типу Великий Березний)
м. Ужгород	(місто Ужгород)
АРК	(Автономна Республіка Крим)
ДП	(Державне підприємство)
т.д.	(так далі)
Рис.3.1.	(Рисунок 3.1.)
лк	(Люкс-одиниця вимірювання освітленості)
КПО	(Коефіцієнт природньої освітленості)

ВСТУП

На даний час використання земельних ресурсів значною мірою визначається як правом власності на землю, так і її характерними особливостями, зокрема місцеположенням та цільовим призначенням. Відповідно до законодавства власники земельних ділянок вправі визначати їх юридичну долю, організовувати використання земельних ділянок для досягнення певних цілей та отримувати доходи.

Здійснення земельної реформи, перехід до ринкових умов господарювання на землі, законодавче закріплення різних форм власності на землю і розширення можливостей використання земельних ресурсів на підставі права власності однак не звузило сферу положення земель оздоровчого призначення. Вона має велике значення, як передбачений законом спосіб використання корисних властивостей землі.

Актуальність теми дослідження полягає в внесенні відомостей до Державного земельного кадастру. Законодавством передбачається, що воно вноситься на підставі технічної документації, яка має відповідати вимогам Закону України „Про Землеустрій„ та Інструкції про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками.

Земельним кодексом України передбачається постійне користування земельними ділянками з особливістю обмеженими суб'єктами. Об'єкт, який ми взяли за приклад для внесення відомостей до Державного земельного кадастру, то він належить Ужгородському національному університету, який є державною формою власності і було оформлено землекористування у відповідності до попереднього кодекса, який набув чинність у 1992 році. Ми розглядаємо питання внесення відомості до ДЗК, як право постійного користування, так і самих меж земельних ділянок. Саме вищесказане і зумовлює актуальність даної теми.

Оскільки землеустрій в нашій країні є порівняно молодого галуззю, відповідно я вважаю дослідження даної теми роботи буде практичним і безумовно доцільним.

Мета дослідження – це внести відповідні відомості до Державного земельного кадастру, а також висвітлити порядок та методику встановлення (відновлення) меж земель оздоровчого призначення на прикладі санаторію-профілакторію Скалка.

Предметом є порядок відновлення меж земельних ділянок та внесення відповідних відомостей до ДЗК.

Об'єктом дослідження є земельна ділянка, право на яку посвідчено постійним користування та відомості щодо якої не внесено до ДЗК та Державного реєстру прав.

Структура кваліфікаційної роботи складається з анотації, вступу, п'ятих розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ

1.1. Поняття землі та її цільового призначення

Використання земельних ресурсів виступає просторовим базисом для реалізації потреб людства. З метою задоволення потреб громадян, кожна держава на свій розсуд встановлює нормативні правила використання землі не тільки як просторового базису, а і як унікального об'єкту виробництва.

Українське національне законодавство, на підставі Конституції України 1996 року, відокремлює в окрему галузь нормування земельних відносин, кодифікація яких відбувається Земельним кодексом України від 25 жовтня 2001 року. Відповідно до статті 19 наведеного нормативно-правового акту на території України землі за основним цільовим призначенням поділяються на дев'ять категорій, а саме :

- 1) землі сільськогосподарського призначення;
- 2) землі житлової та громадської забудови;
- 3) землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення;
- 4) землі оздоровчого призначення;
- 5) землі рекреаційного призначення;
- 6) землі історико-культурного призначення;
- 7) землі лісогосподарського призначення;
- 8) землі водного фонду;
- 9) землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.

Згідно частини другої даної статті земельні ділянки кожної категорії земель, які не надані у власність або користування громадян чи юридичних осіб, можуть перебувати у запасі.

Землі запасу за чинним земельним законодавством не є окремою категорією земель, оскільки критерій, за яким вони виділяються, не пов'язаний із їх цільовим призначенням.

Кожна із передбачених у ч.1 ст. 19 вищезгаданого закону категорій земель має особливий правовий режим [5].

Потрібно звернути увагу на наказ Держкомзему від 23.07.2010 № 548, яким затверджено Класифікацію видів цільового призначення земель. Метою використання даної класифікації є забезпечення обліку земельних ділянок за видами цільового призначення у державному земельному кадастрі та формування звітності із земельних ресурсів (п. 1.2, 1.3 Класифікації).

п. 1.4 даної Класифікації визначає поділ земель на окремі види цільового призначення земель, які характеризуються власним правовим режимом, екосистемними функціями, типами забудови, типами особливо цінних об'єктів [11] .

Слід зауважити, що Класифікатор не може використовуватися для оцінки того, чи цільовим є певний вид використання земельної ділянки, чині - для цього слід використовувати виключно положення Земельного кодексу України, насамперед, ч. 5 ст. 20 та положення про правовий режим відповідної категорії земель [5] .

На мій погляд цільове призначення земельних ділянок на сьогодні встановлюється індивідуально, вручну, що сприяє корупції, не дозволяє комплексно використовувати великі території і перешкоджає розвитку економіки. На сьогоднішній день цільове призначення земельної ділянки (а отже, і належність її до певної категорії) на практиці визначають кількома способами, наприклад :

- 1) за фактичним становищем (якщо на ділянці знаходиться лісабоводний об'єкт) ;
- 2) за даними державного реєстру земель, які можуть суперечити існуючому фактичному становищу, землевпорядній та містобудівній документації тощо ;
- 3) за даними землевпорядної документації (проектами відведення тощо) ;

- 4) за даними статистичної звітності (форма б-зем, яка втратила чинність на підставі Наказу Державної служби статистики №190 від 19.08.2015 року) – такий підхід часто практикують податкові органи та органи прокуратури [17].

1.2. Землі оздоровчого призначення, особливості та об'єкти

Важливе місце у складі земель України посідають землі оздоровчого призначення, як окрема категорія, виділена внаслідок виокремлення земельного законодавства та створення спеціального правового режиму таких земель. Особливістю даних земель є те, що вони здатні позитивно впливати на розвиток фізіологічних життєвих сил, життя та здоров'я людини через використання природних ресурсів, розташованих на цих територіях. Слід додати те, що дані землі мають особливий статус та дозволяють відновити і зміцнити своє фізичне здоров'я, духовні сили та енергію [14].

Згідно статей 47-49 Земельного кодексу України до земель оздоровчого призначення належать землі, що мають природні лікувальні властивості, які використовуються або можуть використовуватися для профілактики захворювань і лікування людей. На території лікувально-оздоровчих місцевостей і курортів встановлюються округи і зони санітарної (гірничо-санітарної) охорони. У наведених санітарних округах забороняються передача земельних ділянок у власність і надання у користування підприємствам, установам, організаціям і громадянам для діяльності, несумісної з охороною природних лікувальних властивостей і відпочинком населення. Землі оздоровчого призначення можуть перебувати у державній, комунальній та приватній власності [5]. Порядок використання земель оздоровчого призначення визначається законами України «Про курорти», «Про охорону навколишнього природного середовища».

Відповідно до ст.1 ЗУ «Про курорти», курорт — це своєна природна територія на землях оздоровчого призначення,

щомаєприроднілікувальніресурси, необхідні для їхньоїексплуатаціїбудівлі та споруди з об'єктамиінфраструктури, використовується з метою лікування, медичноїреабілітації, профілактикизахворювань та для рекреації і підлягаєособливійохороні.

До природнихлікувальнихресурсів, згідно ст.6 Закону України«Про курорти», належать :

- мінеральні і термальні води
- лікувальнігрязі та озокерит
- ропалиманів та озер
- морська вода
- природніоб'єкти і комплексизісприятливими для лікуван-
някліматичнимиумовами, якіпридатні для використання з метою
лікування, медичноїреабілітації та профілактикизахворювань.

Таким чином, цільовепризначення земель оздоровчогопризначення –це використання таких земель в інтересахкурортноїсправи.

Курортна справа — це сукупність усіх видів науково-практичної та господарської діяльності, спрямованих на організацію та забезпечення лікування, медичної реабілітації та профілактики захворювань із використанням природних лікувальних ресурсів [4].

Спільною ознакою лікувально-оздоровчої місцевості та курортів є наявність на них природних лікувальних ресурсів, що офіційно визнані придатними для лікування, медичної реабілітації та профілактики захворювань. Відмінність між цими поняттями полягає у ступені їх освоєння для використання за цільовим призначенням. На землях курортів побудовані необхідні для їх експлуатації будівлі та споруди з об'єктами інфраструктури, що використовуються з метою лікування, медичної реабілітації, профілактики захворювань та для рекреації. У свою

чергу в лікувально-оздоровчих місцевостях такі об'єкти відсутні, але вони є резервними землями для створення нових курортів шляхом їх відповідного освоєння, зокрема будівництва об'єктів курортної інфраструктури. На сьогоднішній день об'єктами оздоровчого призначення є санаторії-профілакторії - це медичні заклади санаторного типу для проведення лікувально-оздоровчих заходів без відриву працівників від виробничої діяльності (перебування в санаторії-профілакторії у нічний і вільний від виробничої діяльності час). Термін лікування — 24 дні. Існують санаторії загального типу і спеціалізовані — відповідно до певних груп захворювань. Загально відомо, що такі об'єкти розташовуються на землях оздоровчого призначення [19].

На наведених землях забороняється діяльність, яка суперечить їх цільовому призначенню або може негативно вплинути на природні лікувальні властивості цих земель. В той же час, землями оздоровчого призначення можна вважати не всі землі, що мають природні лікувальні властивості, які використовуються або можуть використовуватися для профілактики захворювань і лікування людей, а лише ті, які оголошені курортами.

У відповідності до ЗУ «Про курорти» дані землі на території України поділяються на курорти державного та місцевого значення. Визнання вищезгаданих територій державного значення приймається Верховною Радою України за поданням Кабінету Міністрів України, а місцевого значення приймається Обласною радою за поданням місцевих державних адміністрацій. У разі наявності об'єктів, що до яких необхідно встановити зони санітарної охорони з відповідним режимом округів, то потрібно керуватися розділом VI Закону України «Про курорти».

Прийнято вважати, що з метою забезпечення охорони водних об'єктів у районах збору води для централізованого водопостачання населення, лікувальних та оздоровчих потреб встановлюють зони санітарної охорони. У

зв'язку з цим стаття 113 Земельного кодексу України каже, що зони санітарної охорони створюються навколо об'єктів, де є підземні та відкриті джерела водопостачання, водозабірні та водоочисні споруди, водоводи, об'єкти оздоровчого призначення та інші, для їх санітарно-епідеміологічної захищеності. Відповідно до цього у межах зон санітарної охорони забороняється діяльність, яка може призвести до завдання шкоди підземним та відкритим джерелам водопостачання, водозабірним і водоочисним спорудам, водоводам, об'єктам оздоровчого призначення, навколо яких вони створені. Правовий режим земель зон санітарної охорони визначається законодавством України [5]. Основна мета зон санітарної охорони - це охорона джерела водопостачання від забруднення. Завдяки цьому округ санітарної охорони поділяється на три зони :

- 1) перша зона (зона суворого режиму);
- 2) друга зона (зона обмежень);
- 3) третя зона (зона спостережень).

Встановлення меж зон санітарної охорони здійснюється в порядку розроблення проектів землеустрою. Режим кожної із зон визначається статтями 31 - 33 Закону [4].

Згідно статті 29 вищезгаданого закону межі округів і зон санітарної (гірничо-санітарної) охорони курортів державного значення затверджуються ВРУ за поданням КМУ, а відповідно межі округів і зон санітарної (гірничо-санітарної) охорони курортів місцевого значення - Обласною радою за поданням Обласної державної адміністрації відповідно до статей 31, 32 і 33 цього Закону.

Тема даної роботи розкривається на прикладі санаторію-профілакторію „Скалка”. Особливістю даного об'єкта є те, що він не відноситься до курорта загальнодержавного чи місцевого значення, який межує з землями водного

фонду і лісогосподарського призначення. У зв'язку з викладеним вище ми наведемо основні характеристики даних земель.

1.3. Особливості земель лісогосподарського призначення та земель водного фонду

Важливу економічну, екологічну та соціальну роль у житті суспільства відіграють землі лісогосподарського призначення, які займають самостійне місце у складі державного земельного фонду. Підставою для виділення земель лісогосподарського призначення в окрему категорію є наступні їх особливості: проростання на їх території лісової рослинності, ведення лісового господарства, у тому числі шляхом здійснення відтворення лісів, підвищення їх продуктивності, якісного складу і збереження біорізноманіття. Тому правові норми, що визначають правовий режим земель лісогосподарського призначення, направлені на встановлення порядку використання для потреб лісового господарства виділених і наданих з цією метою нелісових земель і земель, на яких проїзростає лісова рослинність. Ліси є унікальним відтворюваним ресурсом та займають найважливіше місце серед природних багатств України.

Поняття земель даної категорії міститься в ст. 55 Земельного кодексу України, згідно з якою до земель лісогосподарського призначення належать землі, вкриті лісовою рослинністю, а також не вкриті лісовою рослинністю, нелісові землі, які надані та використовуються для потреб лісового господарства. Згідно з визначенням, характерною ознакою даної категорії земель є їх призначення для здійснення певної діяльності, а саме використання як засіб виробництва в лісовому господарстві. Відносини в галузі використання і охорони земель лісогосподарського призначення регулюються земельним та лісовим законодавством України. Віднесення земельних ділянок до складу земель лісогосподарського призначення здійснюється відповідно до земельного законодавства [15].

Разом із тим, також стоїть важливе питання про особливості земель водного фонду. Дані землі виконують значну соціально-економічну, екологічну та біосферну роль. Заплавні угіддя як своєрідний тип біогеоценозів і невід'ємний елемент сучасних ландшафтів через систему потоків енергії в них, що здійснюються під впливом живої речовини і різних природно-антропогенних факторів, впливають на інші типи екосистем і біосферу загалом.

Важливо наголосити на низці особливостей земель водного фонду. По-перше, особливістю даних земель є розміщення на них певного водного об'єкта. По-друге, виконуючи свою спеціальну функцію, вони слугують захисним бар'єром для водних об'єктів від шкідливої як природної, так і антропогенної дії зовнішнього середовища. По-третє, землі водного фонду призначені для збереження і раціонального використання гідроресурсів, виправдовуючи своє значення в екосистемі. По-четверте, сама природа цих земель така, що вони слугують вмістилищем для водотоків і водоймищ, а також зоною їхнього водозбору. Саме в результаті цих особливостей землі водного фонду утворюють захисний природний (ландшафтний) бар'єр для водних об'єктів. Аналогічно, відносини в галузі використання і охорони земель водного фонду регулюється водним законодавством України [16].

1.4. Право постійного користування

У такий же спосіб знаходить свій вияв питання власності. Відповідно до ст.316 ЦКУ правом власності є право особи на річ (майно), яке вона здійснює відповідно до закону за своєю волею, незалежно від волі інших осіб. Безперечно, Земельним та Цивільним кодексами України, а також Конституцією України та ЗУ «Про ДЗК» передбачається державна, комунальна та приватна власність. Тоді, як Ужгородський національний університет це державна власність, то, „Скалка” є структурним підрозділом університету і відповідно земельна ділянка відноситься до державної власності.

Тобто, у нашому випадку санаторій-профілакторій „Скалка” є державною власністю[6].

Разом із тим, внесення відомостей у нашій роботі іде на підставі ЗУ «Про ДЗК» , який став тим „спонукаючим,, веденням в дію ДЗК, саме в цьому форматі, в якому він існує на сьогоднішній день, і він став тою рушійною силою, якою користувачів та власників земельних ділянок змушує звертатися до землепорядних організацій для виготовлення відповідної документації.

Відповідно до ч.2 Розділу VIII ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ земельні ділянки, право власності (користування) на які виникло до 2004 року, вважаються сформованими незалежно від присвоєння їм кадастрового номера.

У разі якщо відомості про зазначені земельні ділянки не внесені до Державного реєстру земель, їх державна реєстрація здійснюється на підставі технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) або технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації земель за заявою їх власників (користувачів земельної ділянки державної чи комунальної власності) або їхніх спадкоємців чи особи, яка подала заяву про визнання спадщини відумерлою, якщо така справа прийнята до провадження судом або іншої, визначеної законом особи. Державна реєстрація таких земельних ділянок може бути здійснена також без подання заяв зазначених осіб центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин. У разі відсутності у зазначеного органу документації із землеустрою з визначенням координат поворотних точок меж земельних ділянок цей орган забезпечує організацію проведення робіт з розроблення технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельних ділянок і здійснення державної реєстрації таких земельних

ділянок.Внесення інших змін до відомостей про ці земельні ділянки здійснюється після державної реєстрації земельних ділянок.

У разі якщо кадастрові номери земельних ділянок були визначені (в тому числі на підставі технічної документації із землеустрою щодо складання документів, що посвідчують право на земельну ділянку), але не присвоєні до 1 січня 2013 року, такі кадастрові номери вважаються присвоєними, а земельні ділянки - зареєстрованими у Державному земельному кадастрі з моменту письмового звернення замовника документації із землеустрою, на підставі якої було визначено кадастровий номер земельної ділянки, без подання електронного документа та стягнення плати за державну реєстрацію земельної ділянки, у разі якщо така документація із землеустрою була затверджена до 1 січня 2013 року в порядку, встановленому законом [3].

Отже, потрібно внести відомості до Державного земельного кадастру на підставі технічної документації із землеустрою.

Висновок до розділу 1. Підводячи підсумки, необхідно сказати про те, що землі оздоровчого призначення потребують раціонального використання та охорони, що передбачає їх належне правове регулювання земельних відносин.Тому, у свою чергу, землі оздоровчого призначення ,як природний ресурс із лікувальними властивостями для профілактики порушень здоров'я, реабілітації й оздоровлення хворих та інвалідів, займають важливе місце у соціально-економічному та юридичному захисті населення. Адже, відповідно до ст. 49 та 50 Конституції України, кожна людина має право на охорону здоров'я, медичну допомогу та безпечне для життя і здоров'я довкілля, які визначаються найвищою соціальною цінністю та гарантується державою [1] .

РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТА

2.1. Фізико-географічна характеристика населеного пункту

Ворочово (словац. *Voročov(o)*, угор. *Kapuszög*) — село в Україні, в Перечинському районі Закарпатської області. Розташоване на річці Уж. До 1995 року називалось Ворочево. Перша згадка в літописі – 1548 та 1552 рік. Згідно з переписом УРСР 1989 року чисельність населення становила – 842 особи, а станом на 2001 рік - в селі мешкали 804 особи. На сьогоднішній день в селі проживає 806 людей, а площа села становить 28,36 км². На лівому березі ріки Уж знаходиться курганний могильник ранньозалізного віку. Поблизу Ворочево виявлений могильник епохи раннього заліза (VI-IV ст. до н.е). На південний схід від села, на горі Анталовецька поляна, розташоване озеро Ворочівське (вулканічного походження), яке знаходиться на висоті 700 м над рівнем моря. Воно складається з двох водойм загальною площею 0,4 га. Водойми круглої форми діаметром до 50 м. Вода тут дуже прозора та живиться підземними водами. Оточене лісом, важкодоступне. З 1984 року це гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення. Біля села проходить автодорога Ужгород - Львів. В Ворочеві діє початкова школа, дитячий садок, ФАП та декілька торгових закладів.

Природа Перечинського району мальовнича і різноманітна. Низовину займають поля та луки. Пологі схили вкриті лісом, здебільшого букової породи. Чудо природи — джерело холодної води, яка витікає прямо з гори Кедвереш, з урочища Тепла ямка. Проїждаючи трасою, не можна не помітити скупчення автотранспорту та людей, які набирають воду з криниці «Під ведмедями». По території району протікають річки Уж, Лютянка, Туричка, Тур'я, Шипіт, що відкриває можливості розвитку малої гідроенергетики. Село оточене лісистими горами, поміж яких дзюрчать веселі

потічки з кришталєво чистою водою, яка надходить з гірського Синього озера та джерела не менш відомої Золотої студні, з Млак з-під гори Анталовецька Поляна. Малі полонини — це умовна назва урочищ Залум, Суха, Пастільова, Світильник та Рожок загальною площею більше 80 га. Вони знаходяться на відстані 5–8 км від села і нагадують дику природу — чисте повітря, буйні запашні трави з розмаїттям лікарських рослин. На Перечинщині містична місцина, де збираються свідьми розташована неподалік Ворочева і називається Дірява скала. Ворочівські скелі заворожують мандрівників по-своєму. Красу цього природного дива передав у своїх картинах славетний майстер пензля народний художник СРСР Йосип Бокшай.

2.2. Рельєф території

Гірська система з висотами над рівнем моря від 153 м до 630 м. В осінньо—зимовий період територія району перебуває під впливом материкового клімату з характерною для нього континентальністю, у весняно-літній — під дією вологого атлантичного клімату. Ці фактори викликають пізні весняні заморозки, значні снігопади і досить сильні вітри. Район має високий природно-рекреаційний і курортний потенціали. На його території розташовані об'єкти природно-заповідного фонду, зокрема: Державний заказник Соколові Скелі і Тур'є-Полянський заказник у басейні річки Шипіт, державна гідрологічна пам'ятка-водоспад у селі Тур'я Поляна. Район є одним із найбільш екологічно чистих регіонів області, про що свідчить і функціонування мережі санаторно-курортного та туристично-рекреаційного комплексу. Розгалужена мережа транспортних шляхів з'єднує районний центр із усіма населеними пунктами, а також містами та областями України. Є значні запаси сировини для будівельної індустрії — мармуризованого вапняку, андезитодацитів, ліпаритів, глини буровато-жовтої, що можуть бути використані як декоративний і облицювальний матеріал. На території району розвідані 2 родовища глини бурувато-жовтої,

які знаходяться в селах Порошково та Ворочово. Поклади з даних родовищ придатні для виготовлення цегли та черепиці. Район багатий і природними рослинними ресурсами. В лісах є можливість заготовляти екологічно чисті гриби, дикоростучі ягоди, зокрема суницю, малину, чорницю (місцева назва - яфини), ожину, брусницю та інші види.

2.3. Характеристики ґрунтового покриву

Їх можна віднести до змішаних буроземно – підзолистих ґрунтів під хвойними і частково змішаними лісами і до лісних буроземів під буковими і дубовими лісами. На високій полосі гір, а також на крутих схилах ґрунти – щербеністі, скелетні, на самих високих точках – гірські болотні. Ґрунти в околиці характеризуються досить великою різноманітністю. Переважають дернові опідзолені, дернові глеєві і лугові на давньо – алювіальних відкладеннях, більша частина суха, лугова, місцями кущова, поверхня її рівна, місцями хвиляста (с. Зарічево), складена суглинистими ґрунтами з великою кількістю гальки, місцями супіщана (сmt. Перечин і Ворочово). Основна площатериторії зайнята лісами. Головні лісоутворювальні породи – ялина звичайна, піхта біла, бук лісний і дуб звичайний, ценозі деяких займають більшу частину лісних площ. Другорядними лісо- утворювачами є дуб скельний, сосна звичайна, береза повисла, вільха сіра, вільха чорна, або клейка і граб звичайний. Також зустрічаються цінні породи дерев – ясень високий, клен – явір, клен гостролистий, в'яз гірський, а також осина, горобина звичайна та верба козяча. Широко представлені кущові угруповання в лісному поясі в основному вербняки з верб лознякової та ламкої, на безлісному високогір'ї - гірські сосняки, зелено – вільшаники, ялівці.

2.4. Кліматичні умови

Дана територія розміщена на крайньому заході України. На Заході межує з прикордонними країнами Словачією, Угорщиною, Румунією.

Закарпаття знаходиться в сфері дії атмосферних процесів, що розвиваються над Атлантикою і континентом Євразії. Основними ЦДА, обумовлюючими циркуляцію на заході республіки є : ісландська депресія, арктичний антициклон, середземноморська депресія, азорський антициклон, сибірський зимній антициклон, відроги якого інколи досягають і низинних районів Ворочева. Взаємодія цих баричних центрів створює адвекцію повітряних мас і їх трансформацію під дією географічних умов. Великий вплив на умови циркуляції в західних районах мають Карпати. Гірський масив послаблює і міняє напрямок руху повітряних мас. Гори мають динамічний і термічний вплив на вертикальні рухи повітря і можуть суттєво змінювати термодинамічні властивості повітряних мас. Під дією рельєфу на території Закарпаття формуються різні типи місцевої циркуляції: фени, гірсько – долинні і схиліві вітри. Карпати значно впливають на циклонічну дію. При наближенні циклона до гірського хребта в передній частині його внаслідок конвергенції потоку в пригірських районах атмосферний тиск збільшується. Далі по мірі переміщення циклона , разом з ростом тиску на навітреній стороні хребта, починається падіння його на підвітряному схилі. В результаті утворюються два центра пониженого тиску – один біля навітреного схилу, другий – біля підвітряного. В подальшому центр біля не вітряного схилу заповнюється , а біля підвітряного – углибляється і зміщується далі на схід. Такий процес еволюції циклонів отримав назву сегментації. Сегментації зазнає приблизно третина циклонів, які зміщуються через Карпати з заходу на південний захід, зазвичай це молоді циклони. Закарпатська область по рельєфу і розміщенню ділиться на три основні частини: низинна частина, передгірна і гірська частина області. В Закарпатській області переважає західний перенос висотних повітряних мас з європейських морів і Атлантичного океану, а також з східно – європейських рівнин. З Атлантики взимку поступає вологе повітря, відносно тепле, літом – помірно тепле, з відлигами, яке спричиняє зливові дощі та грози. Сибірський антициклон впливає на виникнення осінніх і весняних заморозків. З Арктики взимку

інколи приходить різке похолодання. Літня жара виникає внаслідок вступу континентального тропічного повітря з півночі Африки. Виноси тропічного повітря часто обумовлюються в першій половині осені теплою сухою погодою. Клімат низинною частини області відрізняється практично по всім метеорологічним елементам від клімату передгірної частини області, а клімат передгірної частини має досить значну різницю в кліматі в порівнянні його з гірською частиною. Кліматичну характеристику басейна р. Уж зроблено по багаторічним даним спостережень (30 років) метеостанцій області (м. Ужгород, смт. В. Березний) і гідрологічних постів. Атмосферні опади є одною з найбільш важливих характеристик клімату. В низинній частині області випадає менша кількість опадів порівняно з підгірною і гірською частиною: на 80 – 100 мм, менше підгірної частини і на 400 – 500 мм., менше ніж в гірських районах. До низинною частини області (100 – 150 м.) відносяться Ужгородський та південно – західна частина Мукачівського р-на. Для кліматичної характеристики низинної частини використані гідрометеорологічні дані багаторічних спостережень метеостанції Ужгород, гідрологічного поста р. Уж – м. Ужгород. 1.4.1.

2.5. Температурний режим

Характеристикою температурного режиму є дати першого і останнього морозу та довжина без морозного періоду. Середня дата останнього весняного заморозку - 19 квітня і першого осіннього - 14 жовтня. Середня довжина без морозного періоду – 177 днів, найбільша – 242 (1960 р.), найменша 141 день (1954 р.) Найбільш ранній заморозок в районі зареєстрований 20 вересня (1986 р.), а найбільш пізній весняний – 20 травня (1952 р.). Середньодобова температура повітря $+20^{\circ}$ тримається, приблизно, на протязі 50 днів в році (01.07. – 19.08.). Середня місячна температура повітря в 13 год самого теплового липня від 24.5° до 26.0° , а середній максимум - 27° тепла. Розрахункова температура самої холодної зими - 18° , самих холодних днів - 23° . Середня температура повітря за рік - $+9,8^{\circ}$ тепла, самого

холодного січня - 27° , самого теплого липня + $20,2^{\circ}$. В жаркі літні дні (липень, серпень) при переміщенні тропічного повітря з півночі Африки на Західну Європу і Закарпаття, повітря в низинах області може прогріватися до $38,3^{\circ}$, при зимових відлигах у січні до 13° тепла, в лютому до $18,4^{\circ}$ тепла. Амплітуда середньомісячної температури повітря складає $22,9^{\circ}$. Зимній період обмежений датами стійкого переходу середньодобової температури повітря через 0° восени та навесні. Починається в середині другої декади грудня і закінчується на початку третьої декади лютого. Весна починається з третьої декади лютого і закінчується в кінці квітня. Початком літа рахується дата стійкого переходу середньодобової температури повітря через $+15^{\circ}\text{C}$. Середня дата початку літа 15 травня, кінець – 15 вересня; довжина літнього періоду, в середньому 125 днів. Осінь починається з другої декади вересня і закінчується на початку грудня, довжина, якого в середньому триває 85 днів[20].

Висновок до розділу 2. Було проаналізовано характеристику населеного пункту , а саме село Ворочово, який знаходиться на території Перечинського району Закарпатської області.

РОЗДІЛ 3. ВСТАНОВЛЕННЯ МЕЖ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ ОЗДОРОВЧОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

3.1. Встановлення меж земельної ділянки оздоровчого призначення

Стаття 55 Закону України «Про землеустрій» тлумачить, що встановлення або відновлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) здійснюється згідно з наявними топографо-геодезичними та картографічними матеріалами.

Для встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) використовується такий розроблений та затверджений документ із землеустрою, як технічна документація, що регулює встановлення або відновлення меж земельної ділянки на місцевості.

Технічна документація із землеустрою, що регулює встановлення або відновлення меж земельної ділянки на місцевості, являє собою пакет документів.

З-поміж цих документів – завдання на складання технічної документації із землеустрою за розробленою у 2009 році типовою формою та пояснювальна записка із зазначенням характеристик території.

При передачі у власність та користування земельної ділянки на підставі технічної документації із землеустрою зі встановлення або відновлення меж земельної ділянки на місцевості дозвіл на розробку технічної документації видається за рішенням центральних органів влади Автономної Республіки Крим (АРК) або відповідного органу місцевого самоврядування.

Обов'язковим документом має бути згода власника земельної ділянки на відновлення її меж користувачем, а якщо землі знаходяться в державній і комунальній власності, то органу, який уповноважений здійснювати розпорядження земельною ділянкою.

Довідка, що містить узагальнену інформацію про землі (території), включає відомості про категорії земель, про економічну та нормативну грошову оцінку земель, про обмеження у використанні земель, про розподіл земель між власниками і користувачами тощо.

Обов'язковими у складі технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж земельної ділянки на місцевості є також матеріали польових топографо-геодезичних робіт; складений за результатами зйомки план меж земельної ділянки, кадастровий план земельної ділянки, який має складатися в паперовій і в цифровій (електронній) формах.

До пакету документів належать також посвідчення фізичної особи або повноваженої особи, що діє від імені власника (користувача) земельної ділянки; посвідчення права на земельну ділянку, правовстановлюючі документи на об'єкти нерухомого майна, які розташовані на земельній ділянці; акт приймання-передачі межових знаків на зберігання, що включається до документації із землеустрою після встановлення меж земельної ділянки та закріплення їх межовими знаками[2].

Стаття 25 Закону України «Про землеустрій» встановлює, що документація із землеустрою має відповідати вимогам, які висуваються до нормативно-технічної документації, державних стандартів, норм і правил у галузі землеустрою. При цьому така відповідність повинна засвідчуватися у двох формах: **паперовій** та **електронній**. У першому випадку вона завіряється підписом та особистою печаткою інженера-землевпорядника, який має відповідну сертифікацію та несе відповідальність за виконання якісних робіт, пов'язаних із землеустроєм. Натомість електронна форма документації завіряється електронним цифровим підписом, виконаним відповідно до вимог законодавства щодо використання електронного цифрового підпису такого інженера-землевпорядника, що відповідає за якість робіт із землеустрою.

Згідно з вищезгаданим законом, земельна ділянка, на яку виготовлена і затверджена технічна документація, яка регулює встановлення або відновлення

меж земельної ділянки на місцевості, закріплюється межовими знаками. Закон передбачає для **цього формування межі земельної ділянки** у вигляді сукупних ліній, що являють собою замкнений контур, який визначає межі земельних ділянок. Для позначення таких меж передбачено встановлення спеціального знаку узгодженого зразка, що має назву «**межовий знак**». Таким знаком затверджується розташування поворотних точок меж земельної ділянки на місцевості. При їх встановленні необхідно, по-перше, створити умови для їх тривалого зберігання, а по-друге, щоби вони ніяким чином не перешкоджали руху пішоходів і транспортних засобів.

У ситуаціях збігу меж земельних ділянок в натурі з природними та штучними лінійними спорудами і рубежами межові знаки можуть не встановлюватися. До визначених законом лінійних споруд і рубежів належать річки, струмки, канали, лісосмуги, шляхи, шляхові споруди, паркани, огорожі, фасади будівель та інші об'єкти.

Межові знаки встановленого зразка (розрізняють три основні їх різновиди) здаються під нагляд на збереження власникам землі та землекористувачам, у тому числі орендарям, що закріплюється відповідним актом. Межові знаки зобов'язують зазначених осіб дотримуватися встановлених меж земельної ділянки.

Аналізована нами технічна документація виготовляється без надання дозволу на її складання коли є зареєстровано право власності на житловий будинок, а відповідно з наданням дозволу – це коли передача іде в одному та другому порядку із земель державної та комунальної власності визначених статтею 122 Земельного кодексу України (у випадках, передбачених Законом України «Про ДЗК») [2].

На сьогоднішній день також доречною є чинна Інструкція про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками [10].

Згідно з пунктами 2.4-2.5 зазначеної Інструкції, комплекс робіт із встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) повинен включати:

- підготовчі роботи;
- топографо-геодезичні дослідження;
- картографічні роботи та роботи із землеустрою ;
- камеральні роботи;
- складання й оформлення матеріалів технічної документації, які регулюють встановлення меж земельної ділянки на місцевості;
- безпосереднє встановлення меж земельної ділянки на місцевості та оформлення меж спеціальними знаками.

Підготовчі роботи включають збір та аналіз виконавцем наявних документації із землеустрою, матеріалів інвентаризації земель, планово-картографічних матеріалів, правових підстав надання земельної ділянки у користування власника, інформації щодо виникнення спірних питань стосовно розмежування земельної ділянки, виявлення обмежень у використанні земельної площі, наявних прав на земельні права щодо користування землею (сервітутів), переліку геодезичних координат пунктів державної мережі.

Згідно із законами України «Про землеустрій», «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність», Інструкцією з топографічного знімання у масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000 та 1:500, затвердженою наказом Укргеодезкартографії від 9 квітня 1998 року та зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 23 червня того ж року за № 393/2833 (із подальшими змінами та доповненнями) [9], топографо-геодезичні, картографічні роботи та здійснення землеустрою виконуються й оформлюються на підставі перелічених нормативно-правових актів.

Перш ніж перейти до технічної документації та її складових, звернімося до питань про камеральні роботи та закріплення меж земельної ділянки. Щодо камеральних робіт, то вони являють собою комплекс робіт,

що полягає в обробці й оцінці точності польових вимірювань та складанні графічної документації. Виконуються камеральні роботи для опрацювання даних, які були отримані в результаті проведених робіт, які були описані вище.

Розглянемо більш детально процес закріплення меж земельної ділянки на місцевості за допомогою межових знаків.

3.2. Закріплення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) межовими знаками

Для закріплення меж земельної ділянки на місцевості замовник вибирає певний вид межових знаків, яких існує три різновиди.

Перший різновид конструкції, призначений для закріплення меж земельних ділянок на ґрунтовому покриві, складається з чотирьох чітко регламентованих Інструкцією деталей (див. Рис. 3.1) [10].

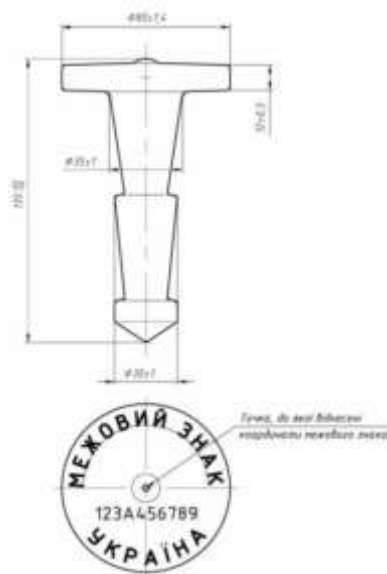

Рис. 3.1. Межовий знак різновиду 1

Деталь 1 такого знаку виконана у вигляді металевої марки у формі кола діаметром 50 мм та товщиною 1 мм. Деталь 2 є закладним дюбелем довжиною 120 мм з верхньою основою у формі кола діаметром 60 мм. Деталь 3 представляє собою фіксуючий стержень червоного кольору довжиною 127 мм. Деталі 2 і 3 розміщуються у центрі марки для кріплення.

Деталь 4 є установочним стовпчиком висотою 700 мм з верхньою основою діаметром 60 мм. При збігові знаку з лінійними спорудами стовпчик може не встановлюватися.

На цьому межовому знаку нанесений номер та ідентифікаційний штрих-код, що відзначається унікальністю.

Другий вид межового знаку виконаний у вигляді металевої труби діаметром 3-7 см, висотою 80-100 см з привареною у верхній частині металевою пластиною для написів (див. Рис. 3.2).

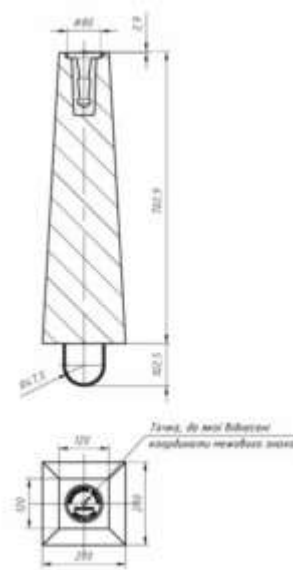

Рис. 3.2. Межовий знак різновиду 2

Третій вид межового знаку представляє собою дерев'яний стовп діаметром не менше 10 см, висотою щонайменше 1 м з хрестовиною у нижній частині та верхньою основою 15x15 см і висотою 20 см. Виріз у верхній частині стовпа передбачений для нанесення написів (див. Рис. 3.3).

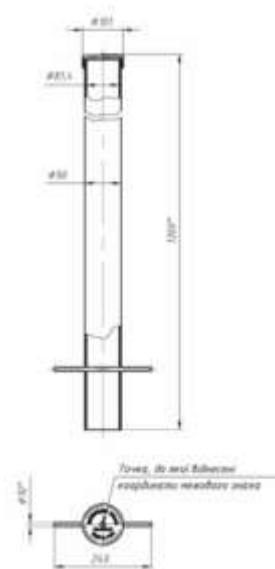

Рис. 3.3. Межовий знак різновиду 3

Будь-який межовий знак має бути пронумерований комбінацією арабських цифр, перші шість якої позначають дату (рік та місяць), коли був встановлений межовий знак; другі три вказують на номер кадастрового кварталу; останні п'ять – на порядковий номер межового знака, що відповідає документним даним із землеустрою.

З метою тривалого збереження номер на межовий знак наноситься стійкою до зовнішніх впливів фарбою [10].

Не викликає жодних сумнівів те, що дані роботи виконуються на підставі договору. Звідси виходить, що Ужгородський національний університет звертається до землепорядної організації, яка відповідає всім вимогам до виконання землепорядних робіт, тобто має відповідних сертифікованих спеціалістів, і на підставі договору УФ 20/09/14 від 20 вересня 2014 р. щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки на місцевості (в натурі) Державного вищого навчального заклад «Ужгородського національного університет».

Вищезгаданий договір погоджено ДП «Закарпатгеодезцентр» Піскунова С. П., тоді як затверджений ДВНЗ «УжНУ».

Розглянувши комплекс робіт із встановлення меж земельної ділянки на місцевості, перейдімо до самої технічної документації та її складових.

У відповідності до законодавства України, складовими технічної документації із землеустрою є відповідні документи, які регулюються та прописані в розділі V статтею 55 ЗУ «Про землеустрій»:

- ✓ Передбачається технічне завдання на встановлення меж земельної ділянки на місцевості. Воно у нас є в додатку А.
Додаток А додається до роботи.
- ✓ Пояснювальна записка, в якій міститься відомості про власника(користувача) земельної ділянки, опис місця розташування ділянки, короткий опис виконаних робіт. Міститься у додатку Б.
Додаток Б додається до роботи.
- ✓ Копія документа, що посвідчує право на земельну ділянку – це передбачено законодавством, воно зазначено у додатку В (Державний акт на право постійного користування).
Додаток В додається до роботи.
- ✓ План зовнішніх меж землекористування. Зображено в додатку Г.
Додаток Г додається до роботи.
- ✓ Рішення про надання дозволу ДВНЗ «УжНУ» на розробку технічної документації щодо відведення меж в натурі на земельну ділянку спортивно-оздоровчого комплексу «Скалка» (Акт про надання дозволу на розробку).
Додаток Д додається до роботи.
- ✓ Повідомлення про відмову у наданні відомостей з ДЗК.
Додаток Е додається до роботи.
- ✓ Ситуаційний план земельної ділянки. Зображений на додатку Є.
Додаток Є додається до роботи .
- ✓ Планмежземельної ділянки, який складений за результатами кадастрової зйомки. Зображено на додатку Ж.
Додаток Ж додається до роботи.
- ✓ План землевпорядного проектування, який складений за результатами з урахуванням містобудівної документації, даних ДЗК та матеріалів

геодезичних вишукувань . Даний план присутній в роботі та зображений на додатку 3.

Додаток 3 додається до роботи.

Висновок до розділу 3. Договір укладся у зв'язку з необхідністю внести відомості до Державного земельного кадастру, щодо формування земельної ділянки, а також присвоєння їй кадастрового номера. На виконання цього договору і вимог до законодавства була складена технічна документація і внесені відповідні відомості до Державного земельного кадастру та до Державного реєстру прав.

РОЗДІЛ 4. ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ РОБІТ

4.1. Планування виробництва

Цільова орієнтація факторів виробництва потребує певних форм і методів їхнього сполучення, що досягається *плануванням* виробничо-господарської діяльності.

Під *плануванням* розуміють аналітичну роботу по обґрунтуванню програм розвитку (заходів) технологічного, технічного, організаційного, економічного, соціального, екологічного й правового забезпечення, а також визначенню показників вироблення й реалізації продукції, необхідних ресурсів. Застосовують стратегічне, довгострокове, короткострокове, поточне й оперативне планування.

Стратегічне планування – це засіб реалізації загальної стратегії підприємства, воно спрямовано на пошук (формування) необхідних ресурсів та шляхів досягнення цілей, що виходять із прийнятої в процесі планування стратегії розвитку. Тривалість планування (10 – 15 років) залежить від періодичності оновлення основних виробничих фондів, кардинальних технологічних змін, нових цінностей та уподобань населення тощо.

Стратегічний план деталізується задачами *довгострокового* планування до 5-ти років. Стратегія розвитку уточнюється (корегується) з врахуванням тенденцій розвитку зовнішнього середовища та можливостей підприємства. Результатом планування є система планів з реалізації, виробництва, витрат, фінансів і т.д.

На основі цих планів реалізується *короткострокове* планування (1-3 роки), за яким планові показники першого року деталізуються й корегуються щоквартально, а другого та третього року – кожні півроку або щорічно. Це робиться для того, щоб показники найбільш повніше відзеркалювали очікувані зміни в середовищі (екологія, економіка, політика, технологія, техніка, конкуренція тощо).

Поточне планування (до 1 року) враховує динамічність життя і перш за все тенденції попиту та пропозиції, пов'язуються задачі різних служб підприємства. Показники розраховуються за рік з «розбивкою» по кварталам. Для перших трьох місяців встановлюють їх як директивні, а в наступних 9 місяцях їх корегують. План деталізується щодо процесів виробництва, номенклатури, руху продукції та матеріалів, витрат виробництва й собівартості продукції, перерозподілу ресурсів тощо.

Координація дій служб підприємства у часі визначається за *оперативним* (календарним) плануванням (до 10 днів). За змістом це програми руху продуктів та факторів виробництва з визначеними датами й службами у відповідності до технології. Календарне планування визначає дати початку і закінчення робіт у цехах, час передачі продукції іншим цехам. План конкретизують за номенклатурою робіт і виконавцям на тиждень, п'ятиденку, добу, робочу зміну, годину.

Планові розрахунки базуються на нормах та нормативах: нормах витрат матеріалів на одиницю продукції; нормах використання виробничих потужностей; нормах технологічних, внутрішньоцехових і міжцехових

заділь; нормах запасів; нормативах тривалості виробничого циклу, розміру партій; періодичності запуску продукції. Складаються планові завдання для ділянок, змін і бригад: на місяць, декаду, тиждень, зміну.

4.2.Значення,зміст і види робіт

В системі землевпорядної служби важливе значення має її кадрове забезпечення для раціонального і ефективного використання земельних ресурсів. Землевпорядні дії по вивченню, обліку і оцінці земель, розробці прогнозів, схем, проектів, робочих проектів організації території переважно здійснюють спеціалісти проектно-вишукувальних організацій по землевпорядкуванню.

Управління єдиним земельним фондом потребує, з одного боку, участі в землевпорядних діях представників землевпорядних органів у виконанні різних стадій землевпорядного процесу, а з другого – здійснення функцій по державному контролю за використанням і охороною земель.

Землевпорядна служба є головною ланкою в загальній системі служби. Це пов'язано з тим, що всі вищестоящі землевпорядні органи практично не займаються виконанням землевпорядних робіт і натурі, а отримують необхідні дані для управління земельним фондом шляхом узагальнення, систематизації та аналізу даних, отриманих від землевпорядної служби.

Орієнтовна схема землевпорядної служби адміністративного району служби представлена на Рис. 4.1.

Рис.4.1. Землевпорядна служба

Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру (Держгеокадастр) реалізує державну політику у сфері топографогеодезичної і картографічної діяльності, земельних відносин, землеустрою, у сфері Державного земельного кадастру, державного нагляду (контролю) в агропромисловому комплексі в частині дотримання земельного законодавства, використання та охорони земель усіх категорій і форм власності, родючості ґрунтів.

Голова Держгеокадастру є Головним державним інспектором у сфері державного контролю за використанням та охороною земель і дотриманням вимог законодавства України про охорону земель.

Керівники територіальних органів Держгеокадастру є головними державними інспекторами у сфері державного контролю за використанням та охороною земель і дотриманням вимог законодавства України про охорону земель, а їх перші заступники та заступники – відповідно першими заступниками та заступниками головних державних інспекторів у сфері державного контролю за використанням та охороною земель і дотриманням вимог законодавства України.

Керівники структурних підрозділів Держгеокадастру та його територіальних органів, на яких покладено повноваження щодо виконання

інспекційних функцій, є одночасно старшими державними інспекторами у сфері державного контролю за використанням та охороною земель і дотриманням вимог законодавства України про охорону земель.

Головні та провідні спеціалісти, які безпосередньо здійснюють державний нагляд (контроль), є одночасно державними інспекторами у сфері державного контролю за використанням та охороною земель і дотриманням вимог законодавства України про охорону земель.

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо дерегуляції господарської діяльності з проведення робіт із землеустрою та земле оціночних робіт» відмінено ліцензування робіт із землеустрою та запроваджено професійну атестацію кадрів у сфері землеустрою: інженерів-землевпорядників та інженерів-геодезистів.

Статею 26 Закону України «Про землеустрій» передбачено, що розробниками документації із землеустрою є: юридичні особи, що володіють необхідним технічним забезпеченням у складі яких працює за основним місцем роботи не менше двох сертифікованих інженерів-землевпорядників, або фізичні особи – підприємці, які володіють технічним і технологічним забезпеченням та є сертифікованими інженерами-землевпорядниками.

Сертифікованими інженерами-землевпорядниками є особи, які мають вищу освіту за спеціальностями та кваліфікаціями у галузі знань землеустрою, мають стаж роботи за спеціальністю не менше одного року, склали кваліфікаційний іспит, одержали сертифікат та зареєстровані в Державному реєстрі сертифікованих інженерів-землевпорядників.

Сертифікованим інженером-геодезистом може бути особа, яка має стаж роботи за спеціальністю не менше одного року, склала кваліфікаційний іспит, одержала кваліфікаційний сертифікат та внесена до Державного реєстру сертифікованих інженерів-геодезистів.

Інженеру-геодезисту, який склав кваліфікаційний іспит, видається кваліфікований сертифікат інженера-геодезиста у паперовій або електронній формі, що підтверджує відповідність особи кваліфікаційним характеристикам професії та її спроможність самостійно проводити топографо-геодезичні і картографічні роботи.

Сертифіковані інженер-землевпорядник та інженер-геодезист мають особисту печатку, на якій зазначаються його прізвище, ім'я, по батькові та реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія а номер паспорта.

Особи, які не склали кваліфікаційного іспиту Кваліфікаційній комісії, допускаються до його повторного складання не раніше ніж через два місяці.

Важливого значення набувають питання організації і планування землевпорядних робіт на макрорівні, які можна звести до таких дій:

- планування землевпорядних робіт;
- організації виконання проектно-вишукувальних робіт;
- контролю і приймання виконаних робіт;
- ведення основного і поточного земельного кадастру;
- надання допомоги у здійсненні проектів;
- державного контролю за використанням і охороною земель;
- роботи з листами, заявками і скаргами підприємств, установ і громадян.

Крім того, головний (старший) інженер-землевпорядник бере участь у виконанні завдань спеціального характеру, пов'язаних з організацією і управлінням сільського господарства.

Усе вище зазначене потребує здійснення відповідних заходів щодо організації і планування робіт районної землевпорядної служби[12].

4.3.Плануванні і організація виконання землевпорядних робіт

Землевпорядкування повинно здійснюватись організовано і планомірно. Воно повинно забезпечувати етап розвитку народного господарства науково обґрунтованою організацією території, яка досягається шляхом розробки перспективних і поточних планів землевпорядних робіт.

Планування робіт по землеустрою базується на загальних принципах планування, таких, як аналіз вихідного рівня розвитку виробництва на початок планового періоду, виділення головної ланки в плані, встановлення темпів розвитку галузей виробництва, погодженість планів виробництва, фінансових планів і планів матеріально-технічного забезпечення.

Характерною рисою всіх видів планування є їх безперервність, завдяки чому органічно поєднуються річні і перспективні плани. Перспективне планування робіт у землевпорядній службі має прояв при розробці планів використання земель на перспективу у вкладі перспективних планів економічного розвитку. При цьому розробку перспективних планів землевпорядних робіт здійснюють у двох напрямках. Перший, який надходить від підприємств, організацій і установ району про види і обсяги робіт, і другий, який надходить від обласного управління Держгеокадастру про види і обсяги робіт, виходячи з перспективного плану економічного і соціального розвитку.

Слід зазначити, що перспективне і поточне планування землевпорядних робіт має постійний характер. Обсяги перспективних планів робіт можуть коригуватися з урахуванням конкретних потреб у забезпеченні раціонального і ефективного використання земель.

При здійсненні планування господарства у сфері землеустрою необхідно виконати наступні заходи:

- Конкретизувати види робіт із землеустрою, які буде виконувати господарство.
- Здійснити аналіз таких робіт.
- Оцінити ринок збуту та визначити цільового клієнта.
- Провести аналіз конкуренції.
- Розробити стратегію маркетингу.
- Розробити план виробничого процесу.
- Скласти річний та фінансовий план господарства.
- Розробити організаційний план.
- Здійснити оцінювання ризиків і визначити строки окупності.

Складання річного плану землевпорядних робіт супроводжується різними розрахунками. Виходячи з цього в практиці складання річних планів виділяють такі основні елементи:

- 1) тематичний план;
- 2) план по праці;
- 3) штатний розпис;
- 4) кошторис витрат;
- 5) фінансовий план;
- 6) календарний план;
- 7) план матеріально – технічного забезпечення.

Тематичний план – проектно–вишукових робіт виражає їх напрям за видами та обсяг у грошовому виразі.

План по праці – включає показники обсягів проектних і вишукувальних робіт, які виконуються власними силами, заг. фонд зарплати та ліміт витрат на утримання апарату управління.

Штатний розпис – це регламентація згідно з діючими нормативами структури працівників апарату управління, виробничого складу і обслуговуючого персоналу. Дотримуються здебільшого параметрів типових штатів працівників. Залежно від складу працівників проектні організації по різному обґрунтовується їх кількість, необхідна для виконання річного плану землевпорядних робіт. В штатному розписі передбачають посаду керівника, його заступника, головного інженера, працівників планово виробничого і фінансового відділів, бухгалтерії, відділу кадрів, матеріально-технічного і адміністративних відділів, завідуючих господарством, складом, канцелярії і працівників відомчої охорони. Переважно категорія працівників апарату управління становить 4-6 % загальної чисельності працівників.

Чисельність працівників виробничого складу безпосередньо залежить від обсягу проектно вишукувальних робіт.

Усі працівники виробничого складу поділяються на працівників основного виробництва і допоміжного виробництва. До основного виробництва відносяться всі підрозділи і посади працівників основного виробництва і допоміжного виробництва. До основного виробництва відносяться всі підрозділи і посади, працівники яких безпосередньо зайняті виконанням проектно-вишукових робіт. До допоміжного персоналу всі підрозділи і посади працівники яких зайняті оформленням, розмноженням проектно-технічних документації.

Основною вимогою до штатного розпису є те, щоб загальний фонд заробітної плати відповідав запланованому складу працівників.

Загальна численність керівників структурних підрозділів, головних спеціалістів не повинна перевищувати 18-20 %, чисельне співвідношення спеціалістів 1, 2, та 3 категорій, включаючи керівників груп. Чисельне співвідношення спеціалістів 1, 2 та 3 категорій не повинно перевищувати 1:1:1.

До складу проектного відділу повинно входити 8 – 10 проектних груп. Вишукувальна партія повинна складатися з 8 – 10 постійних працівників – спеціалістів.

Одним із найбільш важливих елементів річного плану є кошторис витрат, тобто план передбачуваних грошових витрат і надходжень, необхідної для нормальної діяльності організації.

Всі витрати по виконанню проектних і вишуканих робіт поділяють на прямі (пов'язані безпосередньо з виконанням вишукувань, розробкою документації) і накладні (необхідні для здійснення управління і виробничо – фінансової діяльності проектних організацій).

Прямі і накладні витрати групують по статтям кошторису, а в межах статей на окремі види.

Основні статті кошторису: заробітна плата, польові витрати і витрати на відрядження всі існуючі статті планують за даними звітів за попередні роки.

Фінансовий план – визначає доходи і надходження коштів, витратні відрахування, для чого складається прибутково-видатковий баланс.

Календарний план – складається по об'єктах, в якому вказується кошторисна вартість по видах робіт, дата початку робіт і термін завершення.

В плані матеріально технічного забезпечення визначається потреба проектної організації в необхідному обладнанні, інструментальних приладах.

Важливе місце у виробничій діяльності головного інженера-землевпорядника займають функції по контролю і прийманню робіт, виконуваних спеціалістами проектних організацій. Ці функції полягають у перевірці достовірності землевпорядних дій спеціалістів виробничого складу проектних та інших організацій на різних стадіях і етапах робіт. При цьому головний інженер-землевпорядник як сторона, зацікавлена у правильності

виконання робіт, керується вимогами діючих технічних вказівок. Наприклад, при прийманні польових геодезичних робіт він керується допустимими значеннями куткових неув'язок або відносних помилок у лінійних вимірах. Для цього інженер-землевпорядник прокладає в натурі контроль ходи на території виконаних робіт, здійснює необхідні виміри і обчислення. Обсяг контрольних перевірок встановлюється в розмірі близько 15 % усього обсягу виконаних робіт.

При польовому прийманні робіт головний інженер-землевпорядник перевіряє не тільки правильність робіт з технічної точки зору, але і їх якість, звертаючи особливу увагу на якість перенесення в натуру проектів, а також зйомочних і обслідувальних робіт, робіт по поліпшенню природного стану земель, від чого залежить реальна форма устрою і використання земель [12].

Висновок до розділу 4.Отримані результати свідчать про те, що цільова орієнтація факторів виробництва потребує певних форм і методів їхнього сполучення, що досягається *плануванням* виробничо-господарської діяльності. Землевпорядкування повинно здійснюватись організовано і планомірно. Воно повинно забезпечувати етап розвитку народного господарства науково обґрунтованою організацією території, яка досягається шляхом розробки перспективних і поточних планів землевпорядних робіт.

РОЗДІЛ 5.ОХОРОНА ПРАЦІ

5.1. Загальні положення щодо охорони праці

Українська держава приділяє велику увагу питаннями подальшого оздоровлення і безпеки умов праці,профілактиці і попередженню виробничого травматизму.Питання охорони праці мають державне значення, воно відбито в основних законодавствах про працю.Відповідно до законодавства України майбутній бакалавр та спеціаліст зобов'язаний забезпечити повну безпеку і здорові умови праці на своєму робочому місці.

Охорони праці в Україні узагальнює комплекс заходів технічного, санітарно-гігієнічного і правового порядку, що спрямовані на забезпечення здорових і безпечних умов праці на виробництві.

Завдання охорони праці полягає в тому, щоб звести до мінімуму ймовірність поразки працюючого під дією небезпечного виробничого фактора або захворювання під дією шкідливого виробничого фактора з одночасним забезпеченням комфортних умов при максимальній продуктивності праці.

Мета розділу Охорона праці є:

- систематизація, закріплення і розширення теоретичних знань і практичних вмінь з питань, охорони праці у процесі вирішення конкретних завдань по забезпеченню безаварійної роботи на об'єкті господарювання;
- формування у студентів навичок самостійного аналізу стану охорони праці, роботи з науково-технічною і нормативною літературою, з проектною документацією і сучасною обчислювальною технікою;
- перевірка підготовленості студентів до самостійної роботи із забезпечення безпечних і здорових умов праці.

Техніка безпеки, що є частиною охорони праці, покликана організаційно-технічними заходами створити на виробництві безпечні умови праці, чи полегшити важку працю і попередити виникнення випадку виробничого травматизму.

Основними законодавчими актами з охорони праці є Конституція України, Закон України про охорону праці, Кодекс законів про охорону праці, Закон про пожежну безпеку та інші.

Закон України "Про охорону праці" визначає основні положення по реалізації конституційного права громадян на охорону їх життя і здоров'я в процесі трудової діяльності; регулює взаємини між адміністрацією і працівником в незалежності від форм власності, а також встановлює єдиний порядок організації охорони праці в Україні . Для проведення заходів щодо охорони праці виділяються засоби і необхідні матеріали, порядок їхньої витрати визначається в колективних договорах чи в інших угодах [7] .

Забезпечення здорових і безпечних умов праці покладається на адміністрацію підприємств, організацій. На керівників підрозділів і служб покладається відповідальність за стан охорони праці і техніки безпеки в цехах, на ділянках і т.д. Виробничі будинки і спорудження, устаткування, технологічні процеси повинні відповідати вимогам, що забезпечують здорові і безпечні умови праці.

Підприємство повинно бути забезпечене первинними засобами пожежогасіння: вогнегасниками, ящиками з піском, покривалами з негорючого теплоізоляційного матеріалу, пожежними відрами, совковими лопатами, пожежним інструментом, які використовуються для локалізації і ліквідації пожеж у їх початковій стадії розвитку. Аналогічно, підприємство має бути забезпечене необхідною кількістю води для здійснення пожежогасіння. Для розміщення первинних засобів на території підприємства повинні бути встановлені спеціальні пожежні щити, на яких вказані їх порядкові номери та номер телефону для виклику пожежної охорони.

Усі робочі місця повинні мати належне технічне устаткування, умови роботи на них повинні відповідати правилам по охороні праці (техніці безпеки), затвердженим відповідними державними органами. Для забезпечення безпечних і здорових умов праці особливе значення мають норми і правила по охороні праці, техніці безпеки і виробничої санітарії.

Підприємства, організації несуть відповідно до законодавства України матеріальну відповідальність за збиток, заподіяний робітникам та службовцям каліцтвом чи іншим ушкодженням здоров'я, зв'язаним з виконанням ними своїх трудових обов'язків. При відсутності в правил вимог, що забезпечують безпечні умови праці при виробництві визначених робіт, повинні бути розроблені міри, що забезпечують безпечні умови праці на цих роботах. Неправильна організація робочого місця сприяє загальній і локальній напрузі м'язів шиї, тулуба, верхніх кінцівок, скривленню хребта й розвитку остеохондрозу. Адміністрація забезпечує проведення інструктажу робітників та службовців по техніці безпеки і постійний контроль за дотриманням ними усіх вимог інструкції з охорони праці.

Кожен працівник повинний пройти курс навчання по техніці безпеки у виді вступного інструктажу чи спеціальних курсів. Вступний(загальний) інструктаж проводиться з усіма робітниками та службовцями перед початком роботи. Кожен робітник інструктується по техніці безпеки керівником робіт на робочому місці. При зміні умов і характеру роботи проводиться додатковий інструктаж з показом на місці безпечних прийомів робіт. Керівники проходять перевірку знань техніки безпеки. Зміст інструктажу оформляється в спеціальному журналі записом. При необхідності організується медичний огляд робітників .

Невиконання правил охорони праці і техніки безпеки може привести до травмування робітників та службовців під час виконання робіт, а також створення аварійних ситуацій під час виконання[13].

5.2. Техніка безпеки при геодезичних роботах

Додаткові умови охорони праці і техніки безпеки в цехах підприємств диктуються складом роботи кожного підприємства. Внаслідок різних умов роботи окремих підприємств організація може бути різною. Тому

доцільно розглядати питання охорони праці та техніки безпеки за важливими видами камеральних робіт.

При роботі в затемнених приміщеннях та роботі за комп'ютером необхідно створювати умови для нормальної адаптації зору. Щоби при вході в затемнене робоче приміщення очі не відчували від'ємного впливу різкої зміни яскравості світла, затемнене приміщення необхідно відокремлювати від освітленого спеціальним тамбуром. За необхідністю швидкого переходу з затемненої кімнати в освітлене приміщення потрібно користуватись димчастими окулярами. В усіх затемнених робочих приміщеннях під ногами працівників не повинно бути ніяких предметів та матеріалів, забороняється захарашувати проходи обладнанням і меблями. При виконанні камеральних робіт забороняється використовувати несправні прилади та інструменти.

Камеральні роботи при геодезичних спостереженнях включають обробку матеріалів по планово - висотному обґрунтуванні території, обчислення координат і висот точок, складання схем, графіків, таблиць.

Робоче місце при проведенні інженерно-геодезичних робіт є ділянка виробничої площі, закріплена за окремим працівником або бригадою і оснащена необхідними інструментами, устаткуванням та підйомно-транспортними механізмами. Робоче місце, в залежності від характеру виконуваної роботи може бути постійним (наприклад, геодезичні бази) або тимчасовим (наприклад, у полі).

Попередня обробка результатів вимірювань виконується за допомогою персонального комп'ютера. При роботі з комп'ютером слід дотримуватись правил безпеки які вказані в документації комп'ютера. Під час користування комп'ютером медики радять встановлювати монітор на відстані 50-60 см від очей, а також регламентовані перерви від 20-60 хвилин.

Площа приміщення, де виконуються камеральні роботи, проектується із розрахунку 4м^2 на одне робоче місце і 15м^2 об'єму робочого місця. Вхід і

вихід в приміщення має бути безпечним, вільним при пересуванні і забезпечувати пропускну спроможність в аварійних ситуаціях. Розміщення обладнання повинно забезпечувати сприятливі і безпечні умови праці.

При обчисленнях використовується допоміжна література і матеріали, які зберігаються в спеціальних шафах. Для створення нормальних умов у приміщенні для робіт середньої точності необхідно, щоб штучне освітлення становило 300 лк, а природній КПО-15 ,використовується природня вентиляція.

Потенційну небезпеку при проведенні камеральних і польових робіт становлять несприятливі метеорологічні умови, підвищені рівні неіонізуючого, іонізуючого і теплового випромінювання, шум, вібрація, ультразвук, інфразвук, електрострум та шкідливі речовини.

Створення сприятливих умов праці і правильне естетичне оформлення робочих місць на виробництві має велике значення як для полегшення праці, так і для підвищення її привабливості, що позитивно впливає на продуктивність праці [13] .

Висновок до розділу 5. Таким чином, в даній бакалаврській роботі розглядаються питання охорони праці, законодавчі акти, інструктаж та техніка безпеки. На підприємстві всі працівники зобов'язані дотримуватися всіх санітарно-гігієнічних умов праці, які сприяють збереженню здоров'я людини і стійкого рівня його працездатності. Тому перед тим, як приступати до роботи в польових і камеральних умовах потрібно ознайомитися з техніки безпеки і пройти відповідні інструктажі.

ВИСНОВКИ

За останні роки використання земельних ресурсів виступає просторовим базисом для реалізації потреб людства. З метою задоволення потреб громадян, кожна держава на свій розсуд встановлює нормативні правила використання землі не тільки як просторового базису, а і як унікального об'єкту виробництва.

В результаті проаналізованих нормативно-правових актів щодо санаторію - профілакторію Скалка ми дійшли до наступних висновків:

- ❖ наповнення Державного земельного кадастру геоінформаційними даними земельних ділянок на території держави відбувається поступово, на підставі Технічної документації з встановлення (відновлення) меж земельної ділянки, право користування на які набуто без присвоєння сучасного кадастрового номеру;
- ❖ сучасне складання Технічної документації, відображає найбільш повну інформацію щодо самої земельної ділянки та суміжних з нею. Наведеним також обумовлюються встановлені обмеження щодо її використання;
- ❖ внесення відомостей до Державного земельного кадастру щодо земельних ділянок, які перебували у документально підтвердженому землекористуванні виступає процедурою і наповнення інформаційної бази, і зменшення ризиків порушення набутого права користування;
- ❖ подальший розвиток геоінформаційних технологій може призвести до як необхідності доповнення сучасної інформації, так і створення нової бази даних щодо обліку земель.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30.
2. Про землеустрій. Закон України від 22.05.2003//Відомості Верховної Ради України. – 2003 – №36. — Ст. 282
3. Про Державний земельний кадастр: закон України від 07.07.2011 № 3613-VI// Відомості Верховної Ради України. —2012. —№ 8— Ст. 61

4. Про курорти. Закон України від 05.10.2000 № 2026-III //Відомості Верховної Ради України. – 2000 – № 50. — Ст. 435
5. Земельний кодекс України : прийнятий 25 жовтня 2001 року № 2768-III // Відом. Верх.Ради України (ВВР). — 2002. — № 3-4— Ст. 27;
6. Цивільний кодекс України : прийнятий 16січня 2003 року № 435-IV // Відом. Верх.Ради України (ВВР). — 2003. — №№ 40-44— Ст. 356;
7. Про охорону праці: Закон України від 14 жовтня 1992 р. № 2694-XII// Відомості Верховної Ради України – 1992. - № 49. –с. 668
8. Постанова про затвердження Порядку ведення Державного земельного кадастру № 1051[Електронний ресурс] : офіційний веб-сайт / Кабінет Міністрів України постанова – Веб-сайт. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1051-2012-п#Text>– Мова укр. – Дата останнього доступу 10.06.2021.
9. Про затвердження Інструкції з топографічного знімання у масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000 та 1:500 (ГКНТА-2.04-02-98): наказ Головного управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України від 09.04.1998 № 56 // Офіційний вісник України. -1998. - №29 - ст. 173
10. Про затвердження Інструкціїпро встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками): наказ Державного комітету Україниіз земельних ресурсів від 18.05.2010 № 376 // Офіційний вісник України. -2010.
11. Про затвердження Класифікації видів цільового призначення земель : наказ Державного комітету Україниіз земельних ресурсів від 23.07.2010 № 548 // Офіційний вісник України. -2010.
12. Лазарева О. В. Організація і управління землевпорядним виробництвом : навч. посіб. для студентів галузі знань 19«Архітектура та будівництво», спеціальність – 193 «Геодезія та землеустрій» / О. В. Лазарева. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2018. – 142 - 148 с.

13. Охорона праці в галузі (землевпорядкування, геодезія):навч. Посібник ./Укл. Р. І. Безпалько, І. І. Казімір.-Чернівці; Чернівецький нац.ун-т, 2011.- 400 ст.
14. Момот А.І. Правове регулювання земель оздоровчого призначення // Науковий юридичний журнал «Правові новели». - 2018 - №4 - ст.142-145
15. Гетьман А.П., Шульга М.В. Проблеми правового забезпечення сталого розвитку сільських територій в Україні:монографія/ А.П. Гетьман І.В. Ігнатенко, В.М. Корнієнко та інші.Харків:Право,2016. – 360с .
16. Погорелова О. М. Особливості використання земель водного фонду на орендних умовах/ О. М. Погорелова // Актуальні проблеми держави і права.– Одеса.– 2010.– Вип. 52 – 212 - 218 с.
17. Народний правовий портал «Юрисконсульт» [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<https://legalexpert.in.ua/komkodeks/zku/86-zku/2995-19.html>
18. Правовий режим земель оздоровчого призначення [Електронний ресурс]. – Режим доступу:https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php?title=%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9_%D1%80%D0%B5%D0%B6%D0%B8%D0%BC_%D0%B7%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D0%BB%D1%8C_%D0%BE%D0%B7%D0%B4%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B2%D1%87%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F&oldid=26927
19. Санаторій - профілакторій [Електронний ресурс]: стаття. / Санаторій-профілакторій – Ужгород – 2020 – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Санаторій-профілакторій>– Мова укр. – Дата останнього доступу: 24.04.2021.
20. Ворочово [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<https://uk.wikipedia.org/wiki/Ворочово>

ДОДАТКИ

- 1. Додаток А.** Технічне завдання на встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості).
- 2. Додаток Б.** Пояснювальна записка, в якій міститься відомості про власника (користувача) земельної ділянки, опис місця розташування ділянки, короткий опис виконаних робіт.
- 3. Додаток В.** Копія документа, що посвідчує право на земельну ділянку- це передбачено законодавством (Державний акт на право постійного користування).

4. **Додаток Г.** План зовнішніх меж землекористування.
5. **Додаток Д.** Рішення про надання дозволу ДВНЗ «УжНУ» на розробку технічної документації щодо відведення меж в натурі на земельну ділянку спортивно-оздоровчого комплексу «Скалка» (Акт про надання дозволу на розробку).
6. **Додаток Е.** Повідомлення про відмову у наданні відомостей з ДЗК.
7. **Додаток Є.** Ситуаційний план земельної ділянки.
8. **Додаток Ж.** План меж земельної ділянки, який складений за результатами кадастрової зйомки.
9. **Додаток З.** План землевпорядного проектування, який складений за результатами з урахуванням містобудівної документації, даних ДЗК та матеріалів геодезичних вишукувань .